

Светлина

вестник за информация, култура и народно стопанство

Урежда редакционен комитет

Телефон № 58

Издател Владо Ив. Пилев

Излиза всяка Сбота

За обявления се плаща:

За годишни, свадбени, 40 л. именни 25 лева; некролози по 50 лева; за търговски и частни обяви на 1 стр. 80 ст. кв. см. на останалите 60 ст. Приставски и на учреждения по 80 ст. дума. В хрониката 6 л. ред;

ВСИЧКО В ПРЕДПЛАТА.

Годишен обонант 50 лева

Ръкописи не се връщат

Адрес: в. „СВЕТЛИНА“

Денът на хижата

Денът 25 юний, неделя е определен, като ден на хижата. В този ден юношите и възрастните туристи ще искат да задържат по-силно и по-дълго вниманието на гражданството върху въпроса за хижата в Рила.

От дълги години нашата младеж обикаля дебрите на величествената Рила. Тя е обходила почти всичките ѝ кътове. Като почнем от близката Ферера и стигнем до величавия Мусалах, всички върхове и долини са изпитвали върху си волните стъпки на неуморимия турист. От Черни връх и Полича през Дамката и Еленин връх до Попова Шапка и Мусалах едно по едно нашия турист е изпитвал величието на родната Рила. Застанал на някои от тези гиганти, вперил очи далеч на север, туриста прехвърля с поглед стария Балкан и сжърцава за местото на родния тих бел Дунав. Обжрнат на юг, поласкан от близкия Пирин той се униса в близкото минало на планините на този много страдален край, който напомня за епопеята на величави борби. От висотите на Мусалах по Искър и Марица, по места и Струма туриста не един път е пращал своите привети на родните си братя, що творят богатствата над бжлгарските полета: или пжк захластнат в некая разкошна горска поляна спира в захлас за да проветри морната душа. Ако висотите с своите далечини са мъчно достъпни за широките народни маси, то по близките красоти на Рила, като Бистришкия водопад, Самоковицето, Градището, Овчарчанските водопади, Паничище и пр. почнаха да стават любимите места за проведраване и отмора от всекидневните грижи и залисии. Маса свет почти всеки празник посещава тия красиви места и постепенно увлича все по-нови и по-нови групи към Рила и все към Рила. По този път влечението към Рила не след дълго ще стане всеобщо.

И при все туй едно мъкотежение на гърдите на туриста. Отдалечен на големи разстояния от заселищата, изложен непрестанно на стихии на великата Рила, туриста нямаше подслон където да се подслани и да има възможност да се отдаде по-дълго време и по спокойно на разглеждане. Тези незгоди извикаха идеята на хижата, която благодарение големата вера на туристите в себе си и в помоща на гражданството е вече почти реализирана. В пазвите на таинствената Скакавица, между двата ѝ водопада, не далеч от красивите 7 Рилски езера се издига пжрвата хижа в Рила. Това което грамадната София с своята лесно достъпна Витоша не можа до днес да направи, Дупница го направи. Дупнишката младеж откри пътя по който са вървели западните народи. Ако по чуките и височините на Алпите отдавна вече се белеят покрай старите замъци и модерни ресторанти, хижи и спасителни домове, до много от които се плъзгат назъбените трамваи, то Дупница издигна пжрвата хижа всред висотите на Рила, за да даде повод и възможност на младежта от далечните ни краища да видят красотите на Рила. Началото е турнато — Хижа в Скакавица, след това идва втората грижа — подслони на Самоковицето и на Паничище, а след това ще следва всека нужда на свой ред. В този момент нашата грижа е да завършим

хижата в Скакавица. За тази цел сж нужни енергията на младежта и помоща на гражданството. Ние знаем, че и едното и другото ще бжде дадено с пжлна готовност. Денът 25 юний туристите са определили за ден, в който да заинтересува гражданството по-нашироко с своите цели и ние се надеем, че последното ще се отзове масово с участието си в това тържество. Денът на хижата е ден на Дупница пред цяла Бжлгария. Нека го посрещнем както подобава.

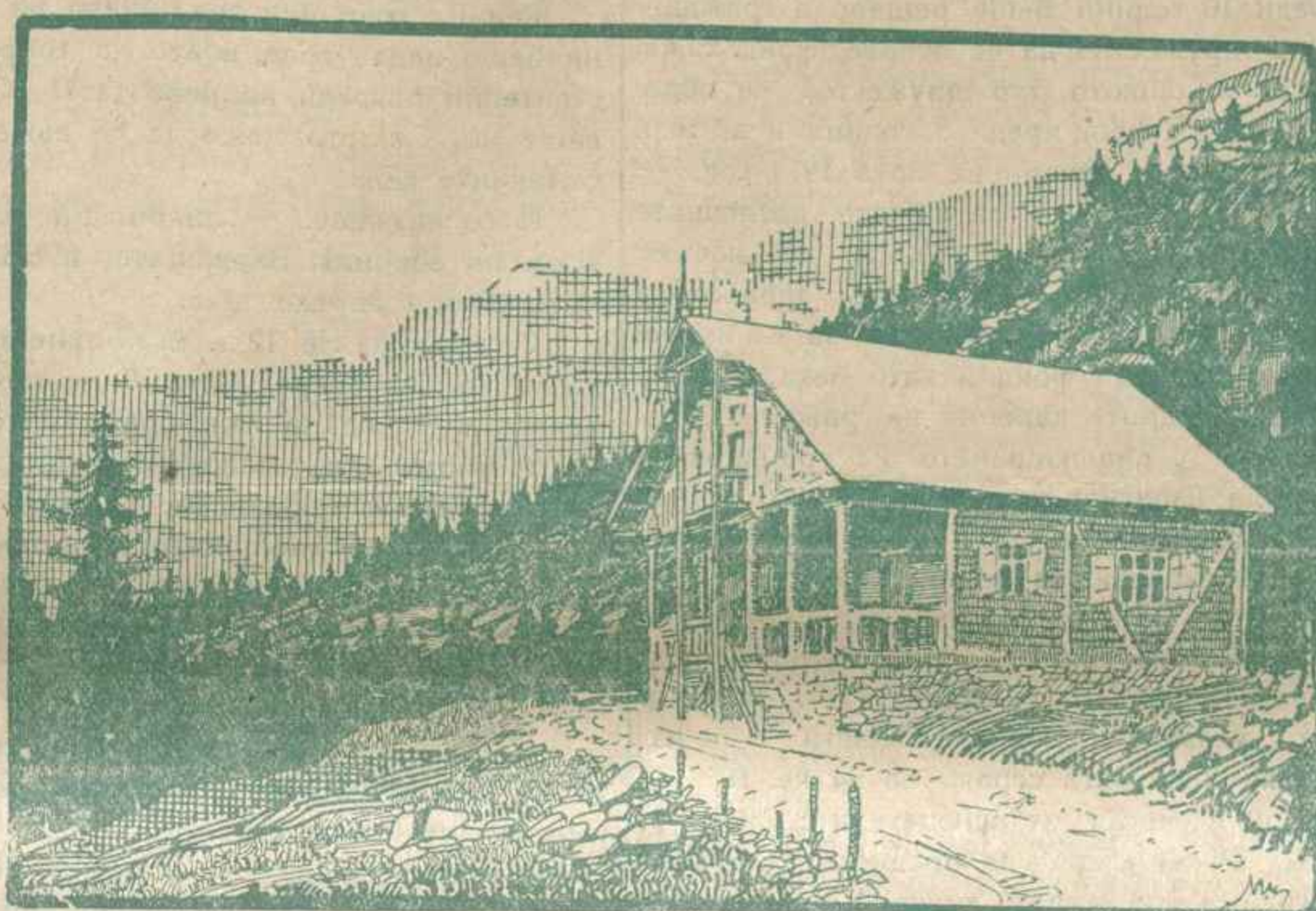
Турист.

Природата е велика книга открита пред очите на всички!

Ж. Ж. РУСО.

25 юний.

Гражданството помни — миналата година по това време дупнишките туристи започнаха строежа на пжрвата планинска хижа в Бжлгария. Небивал ентусиазъм овладяваше всички. След двумесечна интензивна работа в дивната долина Скакавица се издигна красив и солиден приют. Студените нощи, започващи рано в Рила и главно липсата на материални средства не позволиха довършването му. Но мислята за това довършване и как да се добият средства не напушаше никога от туристите и туристките. Новогодишната вечеринка има блестящ успех, но доходът ѝ, надминал този на всяка давана вечеринка в града ни, не е достатъчен. С идването на летото сезона за работа в Скакавица на-

ХИЖА „СКАКАВИЦА“

Покана.

Умоляват се Софийските любители на бжлгарската природа да заповедат в неделя на 27 Август, на Черни Врх на Витоша, гдето точно в 12 часа през деня ще се открие заседание за сжставянето на един клуб на Бжлгарските Туристи. Поканата се отнася до всички любители, навършили 20 годишна възраст.

От няколко любители пешеходци.

— Глупости! — ще кажат някои наши велемудри джржавници и политикани, привикнали да се движат само в сферата на висшата политика и да вършат само велики дела.

— Луди хора! — ще кажат разкисналите и преждевременно сбабените вечни посетители на кафенетата и академичните.

— Блазе им! — ще режат с въздишка тия, на които природен недостатък, болест или нещастен случай е подкосил нозете или е разклатено общото сжстояние на здравето им.

— Браво! — ще извикат всички жизнерадостни сили на бжлгарската столица, всички тия, които сжумели да се ползват най-добре от свободното си време и сж търсили душевен покой и чисто наслаждение в дивата прелест и поражащото величие на нашата чудна природа.

Не помня Вазов ли или, друг който е писал: „Господа, изучете Бжлгария, за да я обикнете“. Е, вервайте Бога, нема по света истина от изразената в тия думи. Изучете Бжлгария! Но богатствата и хубостите на Бжлгария не се изучават по географическите карти, нито с разходки на фаeton по гладките шосета, нито от про-

зорците на железничните вагони. Тия пжтища сж опитомени, те сж вечеизучени и по тех се движи вече от Запад към Исток цивилизацията, с всичките и прелести и мерзости. Не тук, не, а в девствените лесове в едва пристъпните скали, в дооблачните върхове, около вечните снегове, при горните езера, до островърхите тронове на дивите кози, при жилищата на сжрните и елениите, около кристалните потоци с сребриста пастърва, в царството на орлите и многократните екове, — там, там е хубавата, дивната, омайната майка Бжлгария. Там замират страстите и тревогите, там се успокоява душата и едно немо сжзвращение пжлни с блаженство сжрцето ти. От върховете на Мусала, на Попова-Шапка, на Елени-Врх, на Черни-Врх иска ти се да имаш един гржмотевичен глас, па да викнеш: „Братя, напуснете на време вашата жажда за злато, вашата жажда за власт, вашето суетно стремление за пжрвенство, вашето ядовито перо, напуснете меките постилки, излезте из димните кафенета, изпрашните улици, напуснете за няколко дни града и дойдете тука, на тази височина от 2500 метра, изпитайте поне за кратко време едно истинско чисто наслаждение и вий ще се преобразите, вий ще станете по-добри, по-здрави, по-уравновесени, по-жизнерадостни.“

Б. Р. Настоящият фейлетон е написан от Алеко Константинов през 1895 год. по повод поканата на няколко любители на природата за излет до Черни-Врх в Витоша, гдето да се основе туристическо дружество. Излетът е бил посетен от 300 души и на 27 Август сжщата година на споменатия връх е основано такова дружество.

Изваждаме от фейлетона най-хубавата и сжществена част, която не губи и днес значение.

стъпи и сега се постави належаще за разрешение въпроса: как да се добият средства?

И ето реши се на 25 юний да се уреди ден на хижата, само на хижата, като никой турист и туристка нема да пожалат ни труд, ни спокойствие за блескавото му отпразднуване!

Този ден ще бжде паметен за туристките организации и от него ще зависи какъв ще бжде края на пжрвоподетото от нашите туристи дело.

Но нима гражданството ще остане безучастно към апели, към искрени молби? Нима то, което показва, че цени и спомага културните начинания, нема да се отзове сега? Нима, нека бждем откровени, двете подбуди за уреждането на този ден — да се добият материални средства за довършване на хижата и да се манифестира това, тжй хубаво и полезно начинание — не ще оправдаят надеждите си?

Мисля, че ненужно е да се апелира повече, ненужно е да се изброяват ползите от хижите — това е просжзнато от всички и едно остава: на 25 юний, в „Дена на хижа Скакавица“ всеки да поднесе подбавата му се лепта...

Този ден ще има и друго значение. — Всред тежките и непоносими дни що преживяваме, при злините що се сипят една след друга върху ни, ще блесне лжч на обнадеждане, на вера в добро бждеще при гледката на бодрите и засмени туристи и туристки, при показ на техното желание и подеми за обществени предприятия.

В този ден ще се празнува похвално и забележително дело на бжлгарския турист! Специално нашия град ще празнува началото на един културен подем, който, ако и в бждеще е така присжрдие на туристи и граждани, не ще бжде далеч времето, когато Дупница ще стане Интерлакен за Бжлгария.

Впрочем, нека на 25 юний в града ни се почувствува, че е туристки ден, нека тогава гражданството живее с копнежите и идеалите на нашия турист!

Яко Любим

Развитие на планинарството (туризма) в Дупница.

(Спомени)

Сега когато се празнува тжй тържество „Деня на Хижата“ ще любопитствуваат някои особено младите, да узнаят, как се е развил туризъм в града ни. Привсе, че много е кратък периода на това развитие и почти всички основатели на т. д-во „Рил. езера“ сж живи още млади и жизнерадостни и техното дело не е минало в историята, та затова и тези спомени да не са много важни, и на много души да сж известни, — пак мисля, че изпжлнявам един дълг към развитието на туризъм, като изпжлням поканата на редакцията да изложат някои от моите спомени — набжрзо.

До 1908 година нашата красива дупнишка Рила планина беше безинтересна и едва ли не и невидима с грамадните си върхове и склонове, които сж постоянно пред очите на всеки дупничанин. Много редки случайни посетители на планината — ловджии, рибари или вжодушевени четци на „Великата Рилска пустиня“ сж пребродвали известни части от нея. Никакви планински снимки не са извявали на показ дивностите на планината: многото езера, буйни водопади, алпийски недостъпни върхове, гжсти гори, цветни поляни. Не е бил използван този Божи дар за нашия град нито за телесно здраве, нито за ободраването на духа, нито за науката, а даже и за живота. Тогава се учудваше, все-